

## ABONAMENTELE

## Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani,  $\frac{1}{4}$  an 5 cor.,  $\frac{1}{2}$  an 10 cor., 1 an 20 cor.  
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

## Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani,  $\frac{1}{4}$  an 7 cor.,  $\frac{1}{2}$  an 14 cor., 1 an 28 cor.

## Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$  an 10 franci,  $\frac{1}{2}$  an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani  
a treia-ora 10 bani și timbru de 60 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat și la loterie.

## „Rentele” și încă ceva.

„Apără-mă Doamne de amici,  
că de inimici mă voi apăra eu!”

## II.

E foarte clar și ușor de înțeles, că dacă un guvern, din motive puternice de ordin mai înalt, dăruie de interese mari de stat, a refuzat plățile rentelor și a început pertractări cu guvernul austro-ungar, pentru a afla o nouă modalitate de plăte: guvernul următor, fie el de orice culoare politică, nu se mai poate întoarce înapoi la vechea ordine, nu mai poate plăti nici el rentele, ci silit este să continue pertractările și să caute ca afacerea să fie aranjată pe cale diplomatică.

Guvernul conservator din România era silit deci să meargă pe calea începută de guvernul de mai înainte, și dacă mergând pe calea aceasta s'a convins că acesta nu a comis acte de trădare în jurul chestiei din întrebare, bună descoperire a făcut; ear' „Epoca” prin aceea că constată lucrul acesta în public, asemenea bună faptă face.

Negreșit, că bărbai atât de sus puși, cum sunt miniștrii ridicați la posturile lor din voința țerei și din încrederea Coroanei, nu sunt, nu pot să fie capabili de răutate intenționată, de trădare, comisă la adresa neamului propriu. Și noi dorim din toată inima, ca în sinul neamului românesc nici să nu se afle nici-odată oameni cari să ne păteze paginile istoriei cu fapte păgubitoare intereselor neamului întreg românesc.

Dar' „amicul” dela București al „Trib. Pop.” pe lângă „Epoca” mai aduce ca argument în contra noastră și unele cuvinte din „România Jună”, cari se zice că s'ar referi la noi.

„România Jună” a susținut adecă, așa se zice, că acusa de trădare, ridicată în trecut în contra lui Sturdza, a fost basată numai pe niște „vorbe smintite”. Dacă „România Jună” într-adevăr a numit vorbe smintite bazele acusei de trădare, ce 'i-se aruna în față domnului Sturdza la timpul seu, din toate părțile, sigur că a făcut aceasta și o putea face numai cu privire la unele, ear' nu la toate faptele cari au provocat decretarea lor de trădare națională, adecă, cu privire la faptele cari poate-că într-adevăr au fost prea aspru judecate.

Pentru-că nici „România Jună” nici altă foie de dincolo, și nici un om ne-preocupat și cu judecată sănătoasă nu va pute zice că nu s'au comis greseli dincolo, în chestii mari naționale. Ni-meni de es. nu va pute nega și nu va pute înfrumseța răul isvorit din divizarea noastră, din divizarea membrilor unui corp atât de puternic și impunător, cum era partidul și comitetul nostru național mai înainte.

Căci fapt e, că am fost desbinăți; și fapt e, că cel mai mare rău posibil, de când există statul român, ni-s'a făcut prin desbinarea aceasta; ni-s'a făcut atunci, când noi, uniți în cugete și în simțiri deosebite cu energie și în perfectă solidaritate lupta sfântă înainte, ear' un bărbat sus pus, din „România”, probabil îndemnat de unii „amici” dintre „ai noștri” s'a amestecat între noi, a spart solidaritatea noastră, ne-a stricat buna înțelegere, a divizat comitetul și partidul nostru național, făcând din amicii de odinioară dușmani, din conșoții de luptă, uniți sub un steag în contra inamicului comun, luptători unul în contra altuia, ca să-și consume forțele și timpul în lupte fără rost și disgustătoare pentru publicul românesc, în lupte purtate între frați.

Ei bine; vorbele purtate pe tema aceasta în contra bărbatului „sus pus” din România sigur că nici „România Jună” și nici nimeni pe lume nu le va pute numi vorbe smintite, pentru-că de fapt n'au fost vorbe smintite ci au fost vorbe scoase din inimile noastre rănite de moarte tocmăi din partea omului

dela care vindecare de rane așteptam, pentru-că vindecare predicase și promisesse, și unii dintre noi au fost destul de naivi să se razime pe serioșitatea și sinceritatea vorbelor sale.

Se va zice poate că nu cei din România, și în special nu unul dintre cei din România poartă vina că partidul și comitetul nostru s'a desbinat în două.

Vorbe de apărare și vorbe de înfrumsețare, dar' vorbe fără temei. Contrarii noștri știu foarte bine ce s'a întâmplat și cum s'a întâmplat; și ne și dovește că știu, pentru-că ne spun aceea-și știu, fără nici o rezervă. „Egyelőrtés”, foaie la care colaborează vestitul Jancsó Benedek, scria de es. în numărul dela 30 Ianuarie următoarele:

„...Dar' el (Sturdza) după-ace a ajuns în fruntea guvernului României, n'a mai finit de compatibilă cu politica corectă, reclamată cu tot dreptul de interesele țerei, acțiunea comună a conducătorilor din Ardeal; și-a dat însă silințe să-și folosească și mai departe, ca unelte pentru interesele și planurile sale, însă în altă direcțiune. Știa el foarte bine, că puterile concentrate trebuiesc divizate, și folosindu-se de apucăturile sale politice, el singur a creat partidul contrar în sinul comitetului național român. În fruntea partidului contrar a fost pus — Dr. Lucaciu!...”

Eată deci că și străinii, dușmanii noștri știu foarte bine cine a făcut desbinarea între noi, cine a provocat scisiune în sinul comitetului național, lucru pe care de altcum Românii de mult îl știu și regretă, că s'a putut întâmpla. De aceea, cuvintele rostite în jurul acestei fapte împlinite, pentru noi foarte dureroasă, nu pot să fie vorbe smintite, cum crede „amicul” dela București al „Trib. Pop.”

Să admitem însă pe un moment, fără să concedem, că într-adevăr cuvintele referitoare la desbinarea băgată între conducătorii noștri din partea unor cercuri politice „sus puse” din regat, încă ar fi vorbe smintite. Întrebăm, nu mai sunt oare și alte fapte săvârșite de cercurile „sus puse” din regatul român, fapte dureros simțite din partea noastră, asupra cărora istoria nu se va pronunța în termeni prea elogioși față de cei, sau de „cel-ce” le-a comis? Cum stăm deci cu aceste fapte împlinite și cu mult amar suportate din partea noastră? Cum stăm în prima linie cu decorarea lui Jeszenszky, acest dușman de moarte al neamului românesc?

Se va zice, că primul sfetnic de pe acelea vremuri al Regelui Carol nu e vinovat în chestia aceasta, fiindcă nu însoțise pe Regele la Pesta și fiindcă nu a avut cunoștință despre cele-ce s'au petrecut la Pesta. Și apoi nici n'a știut, că cine e Jeszenszky, la a cărui decorare au putut coopera de altcum și interese mai înalte de stat.

Fapt e, că primul-ministru român n'a însoțit pe Regele român la Buda-pesta atunci când a fost decorat dușmanul neamului românesc, faimosul Jeszenszky. Dar' și aceea e fapt, că Regele român a dat lui Jeszenszky numai decorația, pe când brevetul, îndreptățirea de a purta decorația, i-a dat-o guvernul român de pe acele vremuri. Nu se poate zice deci, că decorarea lui Jeszenszky s'a făcut fără concursul guvernului român din zilele acelea, cum nu se poate zice nici aceea, că nimeni în România n'a știut cine e Jeszenszky, decât numai după decorare.

Pentru-că, dacă Monarhul Austro-Ungariei a știut cine e Vas. A. Urechia, și atunci când a făcut visita la București, la prânzul dela palat, a cerut expres să-și fie prezentat președintele Ligii culturale, sigur că și sfetnicii de atunci ai Regelui Carol vor fi știut și trebuiau să știe cine e Jeszenszky și ce rol are el în politica noastră.

De aceea nu putem accepta altă desvinovățire pe tema aceasta decât numai admiterea, că într-adevăr motive

grave politice și de înalte interese de stat au făcut inevitabilă decorarea lui Jeszenszky. Dar' admitând cooperarea acestor motive grave, trebuie earși să ne întrebăm: Oare omul angajat atât de mult în chestia națională, după-ace a luat cunoștință despre decorarea întâmplată și despre resensul și durerea cu care a fost ea primită în toate cercurile românești, — nu era șieși și neamului seu obligat să-și deie demisia imediat și să se retragă dela putere pentru a nu fi silit ca el să subscrie brevetul de decorare? Dacă așa se făcea atunci, putea să creadă toată lumea, că într-adevăr guvernul român nu e implicat în chestia decorării lui Jeszenszky; ear' de altă parte prim-ministru român de atunci ar fi salvat cu acest energie pas în prime linie onoarea propriului seu partid, angajat atât de mult în apărarea românismului.

Dacă atunci se retrăgea din Sturdza dela putere, totul era salvat, până chiar și reputația proprie, pe atunci stărbită, de bun și mare naționalist, — ear' țeara 'l-ar fi purtat pe brațe și în triumf 'l-ar fi dus în curând earși la putere.

Dar' lucrul acesta nu s'a făcut și de aceea trebuie să credem, că decorarea lui Jeszenszky s'a făcut cu consentimentul și aprobarea, nu ulterioară cum se pare, ci prealabilă a guvernului de pe atunci al României.

Ei bine; pot să fie cuvintele rostite în jurul acestei chestii cuvinte smintite? Și dacă va fi om care să considere totuși și cuvintele referitoare la acest act de umilire pentru noi, comis din partea guvernului român din trecut, de cuvinte smintite, — îi mai punem un fapt împlinit înaintea ochilor și 'l întrebăm, dacă poate el, sau dacă știe și cunoaște pe cineva care ar pute măsura sau cântări desastrul nostru, i-vorit din gravele destăinuirii făcute din partea bărbatului de stat foarte sus pus cu ocazia meetingului ținut în sala dela Orfeu? Îl întrebăm, cunoaște el o faptă mai urită și mai revoltătoare decât aceea de a denunța pe fratele despre care se presupune că dă ajutor altui frate, ca să-și poată duce zilele și el înainte, știindu-se foarte bine că la moarte 'l-au osândit dușmanii sei? Dar' tema aceasta e prea dureroasă pentru a ne opri mult la ea.

O atingem însă din motivul, ca să scoatem din ea faptul, că tocmăi des-tăinuirile dela Orfeu au dat ansă guvernului unguresc să înceapă goană în contra școalelor române din Brașov. A spus-o prim-ministru maghiar Széll destul de clar în ultima sa vorbire din dietă, că până la 1894 nu avea guvernul maghiar date pozitive despre subvenția dată școalelor române din Ungaria. La 1894 a venit însă declarația lui Kálnoky, ținută în termeni generali, și imediat vorbirea dela Orfeu, cu date amănunțite, și guvernul maghiar având acum în mână firul, a început prigoanele, a oprit primirea rentelor, a ordonat cercetare și a făcut tot ce a urmat. Bazele rului în chestia școalelor din Brașov s'au pus deci prin vorbirea dela Orfeu; un fapt acest, evident ca lumina soarelui. Dar', cum am spus, tema aceasta e prea dureroasă și nu e bine să ne oprim mult la ea. Să lăsăm deci ranele legate, pentru-ca să se vindece mai curând, și să trecem la altă temă.

SIBIU, 6 Februarie n.

Din Austria. În conferințele de împăcare, începute ieri, guvernul austriac va pune în discuție proiectul seu de lege, referitor la regularea chestiei limbilor, în întreaga Austrie. Guvernul dorește adecă, se prezenteze parlamentului acest proiect de lege, ca eșit din această comună consfătuire, știind guvernul foarte bine, că în cazul acesta acceptarea și votarea legii din partea parlamentului e asigurată. Dacă însă consultările nu vor

da nici un rezultat pozitiv, guvernul va prezenta proiectul de lege parlamentului, ca eșit din propria sa inițiativă. De aici se vede, că misiunea principală a actualului guvern austriac este rezolvarea cu orice preț și în mod desvârșit a chestiei limbilor, ca se poată fi luat odată dela ordinea zilei acest măr de ceartă. Bine ar fi să-și poată succede planul; dar' mari prospecte de reușire nu prea are nici noul guvern austriac, căci chestia e acum prea încurcată și prea înveninată.

Ștergerea timbrului. Se anunță din Budapesta, că ministrul maghiar de comerț va prezenta cu siguranță un proiect de lege parlamentului, referitor la ștergerea timbrului pentru călindare și pentru inserate, și anume, cu ocazia-ne discuției asupra bugetului ministerului seu. Legea va intra în vigoare cu 1 Iulie a. c. cu privire la taxele pentru inserate, ear' partea ei referitoare la călindare, va intra în viață cu începere anulului viitor.

Din parlament. Dieta maghiară a continuat ieri discuția asupra bugetului. A vorbit deputatul Rohonczy în chestii agronomice, plângându-se asupra modului de a se urca și de a se reduce prețurile cerealelor din partea marilor comercianți de cereale, și cerând luarea unor măsuri energice din partea guvernului, în contra acestui sistem mezegugit de exploatare, întrebunțat față de agronomi. După el a vorbit deputatul Juriss, din partidul popular, declarând că primește bugetul. Discuția se continuă astăzi.

## „Transilvanism”.

Săptămăna trecută sub titlul „Erdélyi mandátumok” (Mandate trasilvane de deputați) au apărut în „Budapesti Hirlap” trei articoli, de un autor pseudonim iscălit „Simplex”. În ele se discută chestia mandatelor de deputați ardeleni la dieta din Pesta, din incidentul, că Ardelenii (înțeleg: Sécuii și Maghiarii din Ardeal) se plâng, că în cercurile de alegere din Transilvania e în creștere importul de candidați și deputați din Ungaria. Astfel Ungurii ardeleni sunt strimțorați și eșchiși dela deputație și oficii mai de frunte (adece dela „os, de rose”) de frații lor din Ungaria. Și ei se plâng, căci deși e ade-vărat, că 'și-au dat învoiala la uniunea cu frații lor, dar' pentru aceea: „Frăte, nefrate, brânza e pe bani!”

De aceea în comitatele Cojocnei și Solnoc-Dobăca au hotărât corifeii politici să nu aleagă pe alții de deputați decât pe aceia cari sunt născuți și crescuți acolo și au lucrat pentru progresul comitatelor respective.

„Simplex” vrea să documenteze Ardelenilor, că nu prea au dreptul să se plângă, dar' înainte de a trece la chestia mandatelor de deputați, în primul articol, intitulat „Transilvanismul”, face o privire generală asupra stărilor din Ardeal. Se înțelege, că aici trebuie să amintescă și de noi și aprecierea lui „Simplex” nu ne este nefavorabilă.

Mai întâiu „Simplex” arată părerile diverse despre Ardeal, ce dominează la Ardeleni și la Ungureni.

Dincolo de Peatra-Craului zice oamenii — așa scrie „Simplex” — că băiatul mașter e Ardealul. În Budapesta însă se crede, că Sasul ardelean este ca sacul popii fără fund, Românul e ca un urs, care-și arată colții, ear' Maghiarii sunt — foarte blând apreciați — ca o Niobe vecinic plângătoare. Omul se urește și de plânsetele propriului seu băiat, cum se nu fie incomode deci vâicăările soiei, o fată bătrână, care a slujit și pe Sullanul, și pe Împăratul!

„Simplex” arată, că văierările aceste sunt o specialitate ardelenă, pe care el o numește „transilvanismus”.

Făcând apoi o revizuire asupra vieții de stat ardeleni din trecut și până la uniune, constată că după 1867 oficii mai mari n'au ocupat decât contele Mikó (ministru) și Gajzágó Salamon (președintul curții de compturi), apoi unii din familiile Zeyk și Kemény, incolo „numele istorice ardeleni” — zice „Sim-

plex” — s'au retras cu totul în salele comitatense.

În acest punct „Simplex” dă încăva dreptate Maghiarilor ardeleni și apoi zice:

„Disarmonia însă a crescut cu deosebire prin nemulțumirea Sasilor; această răsă circumspectă a pretins într'una, a luat totdeauna cu două mâni, dar' pentru aceea mereu s'a plâns. S'au plâns pentru delăturare și Români. Și aceștia cu mai multă dreptate. Ei au fost așa zicând eșchiși total dela oficiile politice și censul prea mare 'i-a împedecat, ca să se poată valora în proporția numărului lor”.

Astfel scrie „Simplex” despre Ardeal și stările de aici. De fapt — zice el la sfârșit — transilvanismul, diferența între Ardeal și Ungaria, există....

m.

## Terorismul continuă!

Continuă terorismul pe toată linia. Mai corect pretutindenea, pe unde curentul pentru lăncu s'a manifestat mai energic, urmează acum un terorism, a cărui tendență este evidentă.

Așa e prin Zarand, la Tebea și Baia-de-Crig, așa e în Seliște, comună frunțasă care s'a manifestat cu multă bărbăție pentru memoria marelui erou, și pentru energicii sei reprezentanți, cari au apărut memoria eroului contra insultătorilor.

Eată ce ni-se scrie din Seliște:

## Earăși căluseri osândiți.

La timpul seu, azi-toamnă, scrisese în acest prețuit ziar revoltătoarea știre despre înproceșuarea căluserilor de aici, cari au jucat frumoasele și românești jocuri „Căluserul” și „Bătuta”. La festivitatea populară aranjată din prilejul adunării generale a „Societății fondului de teatru român”. Înproceșuarea s'a făcut pe baza unei arătări din partea gendarmilor, cari, ridicol, de prin tufe pe unde erau ascunși, au văzut periclitată integritatea statului maghiar, fiindcă acești nouă juri chipeși purtau mândrul nostru tricolor național.

Cei nouă juri au fost citați la judecătoria cercuală, acușati de a fi comis „állam elleni kikiadás” (transgresiune contra statului) pe una din zilele luii lui Octomvrie l. c. Din oficiu însă pertractarea s'a amînat. Toți eram de credință, că această amîinare o să fie ad calendas grecas. Vorbă se fie.

Pertractarea s'a ținut Mercuri în săptămăna trecută și spre mirarea tuturor junii noștri au fost pedepsii pentru purtarea tricolorului nostru național cu pedepse bănești.

Junii s'au purtat brav la judecătoria, spunând că ei așa s'au pomenit că se joacă „Căluserul” cu brîne tricolori, așa 'l-au mai jucat de zeci de ori, așa îl vor juca și în viitor, de oare-ce brîul tricolor face parte întregitoare din costumele noastre sălăștense.

Multe sunt absurditățile, prostiile, ce le săvârșeste stăpânirea noastră și cu ea toți slujbașii sei față de naționalitățile acestei patrii pentru afurisita de idee de stat, prigonirea tricolorului nostru național le pune însă capăt la toate.

Tricolorul nostru îl vor afla, atât în coliba celui mai ascuns cătun, cât și în palatele cele mai strălucite ale fruntașilor noștri. Cu el ne am înfrumsețat portul, cu el altaream chiar, pe el îl cântăm în poeziile noastre, sub falfăitul lui ne-am luptat și chiar trupurile răci ale noastre cu el sunt împodobite. Pentru el trăim și vom ști chiar și muri pentru el.

Puleți voi atotputernicilor de azi să ni-l sfășiați de pe trupurile noastre, să ni-l pângăriți de pe altarele noastre, să ni-l răpiți din casele noastre, ba poate chiar și din sicriile noastre, nu ni-l veți pute lua însă, chiar de



afi chema în ajutor puterile iadului, răpi, sfâșia și pângări din inimile noastre, precum putere pământescă nu poate opri ivirea curcubeului pe cer, care și el... tricolor este! Nezdruveni de ați fi, aceasta totuși nu o veți putea face!

Eată aici numele celor nouă juri, cari pedeapsa bănească de câte patru și două coroane, cu cât au fost osândiți, au declarat că nu o vor plăti, deși toți sunt în stare bună, ei mai bucură de viață și facă cunoștință cu ungureștile... temniți. Acestia sunt:

Ioan Tîfrea,  
Ioan Tața,  
Const. Roșca,  
Ioan Dădărlat,  
Ioan Bucșan,  
Ioan Ghîb,  
Ioan Timpănarul,  
Ioan Cup,  
și Nicolae Bărsan.  
Bravi juri!

## Congresul „autonomiei”

Budapesta, 4 Febr. n.

Ursitoarele autonomiei catolice s'au adunat.

Ursitoarele au fost multe, s'au cerat — și copilul deci trebuie să moară.

Nu vreau să fiu profet, dar zic că din autonomia catolică atunci va fi autonomie deplină — când a face popul pere și răchita vișinele.

Pentru-ce?

Pentru-că acei, cari sunt chemați să facă autonomia, se vorbim clar și verde, nu o voesc și pace bună. N'au cotezantă să se declare că nu o voesc — căci se tem de doamna lumei — opinia publică — că-i va pieptena — și așa dau în dreapta, dau în stânga până la o întorsătură — și acolo o iau la fugă.

Ca autonomia să se nască în pace e de lipsă ca corpul episcopilor catolici să o voiască. Ei însă ipsisima verba din conferența episcopilor „dorind o dorosc” — și gata. Cu dorul autonomiei sunt catolicii de câteva decenii și cu dorul autonomiei vor ajunge și alte decenii.

Comitetul de 27 esmis spre elaborarea autonomiei și-a gătit lucrul. Într-o zi 27 oameni însă, sunt oameni de tot felul. O parte din ei loială către episcopii a hotărât ca înainte de ce s'ar pertracta autonomia definitiv, să se trimită o comisiune atât la guvern, cât și la corpul episcopilor, cu întrebarea, că la înființarea autonomiei de ce drepturi au de gând să abdică.

Aceasta, e părerea majorității. O parte mică din ei — 4 la număr — nu voesc să mai aștepte. Voesc ca autonomia să se nască odată, nu să tot umble cu pomana dela Tanda până la Manda.

Ce vedem? Episcopii nici așa, nici așa nu se învoesc. Nu se învoesc, temându-se ca nu cumva se păcătuiescă, vezi Doamne, în contra statului hierarhic.

În ședințele autonomiei iau parte. Primatatele e president bisericesc, — ei însă nu primesc nimic. Apoi fa autonomia.

Guvernul ce ține în mână nu voește să dea. Denumirea episcopilor și a membrilor capitulului se ține de patronul suprem, de Rege. Regele denumește însă la propunerea ministrului de culte și instrucțiune. Ei, ministrul, adică guvernul,

cum se cedează acest drept mare autonomie?

Doar la denumirea episcopilor trebuie să vină în considerare și interesul statului. Interesul statului e, ca în fruntea dieceselor să fie oameni, pe cari ei îi pot purta de nas cum voesc. De multe ori se miră omul, cum de ajunge în fruntea diecelei un om, despre care nici celui mai naiv nu i-a tocat prin minte că va fi episcop, — interesul statului a pofit atunci ca acolo să fie om slab.

Țin conferențe peste conferențe, atât la Zichy Nándor, cât și la Gavril Ugron. Toți sunt plini cu foc, — toți vorbesc, acei însă cari sunt chemați a vorbi — tac tăcerea peștelui.

În prima zi au convenit în congres, unde fiecăre parte și-a predat esposeul. Györfly, reprezentantul minorității face reflexiuni și la noi și zice, că în elaboratul majorității s'a uitat de construirea autonomiei dieceselor episcopicești.

Dacă acesta ar face-o cu sânge rece și cu iubire și față de mireni, nu crede că greco-catolicii s'au între bucurii în cadrul autonomiei (?). Nu se poate îndestula cu aceea, că un „kupak-tanács” de 10—11 membri (înțeleg directorul central prevăzut în proiectul majorității) se conducă destinele tuturor laicilor. Laicii trebuie să primească drepturi.

A doua zi, Joi, a mers cam încet. Ambele partide s'au năisut a-și octroa propunerea. De însemnat ar fi numai vorbirea lui Giesswein, care cere pentru catolici „numai aceea, ce Românii greco-orientali au de mult”.

Pe Joi se aștepta vorbirea lui Horánszky — omul viitorului și a guvernului. Horánszky însă a vorbit numai Sâmbătă — unde a declarat, că autonomia fără de a întreba guvernul și corpul episcopesc nu se poate organiza.

Horánszky pot zice că exprimă dorința guvernului, că știut este, că la proxima schimbare a cabinetului el are să intre în cabinet. În toată ziua amintesc politicianii că Horánszky e deja ministru, acum al cultelor, acum al finanțelor etc.

Episcopii noștri s'au purtat omeneste. Metropolitul Mihályi și episcopul Pavel nici nu s'au arătat prin Budapesta în timpul acesta. — Episcopii Szabó și Radu au fost în Budapesta dar nu în congres.

Ce va da ziua de mâine nu putem ști, destul atâtă ca autonomia catolică, ca autonomia bisericească greco-orientală atunci va fi, când a face popul pere, și răchita vișinele — și-a mână dracon din ele.

## „Renta Sfântului Nicolae”

Sub titlul acesta scrie „Telegraful Român” apărut astăzi, următoarele:

„E vorba de chestia despăgubirii bisericești Sfântului Nicolae din Brașov-Schein, din partea statului român pentru sistarea anuității de 38.500 franci pe seama școalelor noastre de acolo — chestie cunoscută în opinia publică sub titlul de mai sus. Despre aceasta putem zice acum liniștiți: consummatum est, căci — avându-i începutul încă la anii 1860, după multe peripeții și felurite greutăți, după minuițioase cercetări făcute de organele guvernului patriei noastre atât la Brașov, cât și la Sibiu, după multe amărăciuni cauzate întregului public român, dar mai ales bisericești proprietari și simfite îndoeșeli de fericitul Metropolit Miron, până în ultimele zile ale vieții sale, — a ajuns în sfârșit la o rezolvire finală îmbucurătoare, și ea atât mai așteptată de toți, cu cât s'a

făcut atât de mult sgomot jurnalistic în jurul acestei chestiuni”.

„Telegraful Român” publică apoi proiectul de lege și espunerea de motive, prezentate parlamentului român, și espune cele întâmplate în parlamentul maghiar, constatând că opinia publică maghiară a primit cu satisfacție soluțiunea dată acestei chestii, pentru a pute face apoi următoarele aprecieri:

„Dar” din cele apărute până acum în ziaristică asupra acestei afaceri s'ar păre, ca și când numai cele două guverne, dela Budapesta și București, ar fi pertractat și rezolvit cauza, fără ingerența și învoirea bisericești Sfântului Nicolae din Brașov, ca partea cea direct interesată și ca fost proprietar al moșilor ocupate de statul român, pentru cari și preluând acea rentă, sistată de 4 ani încoace, și ca astfel tot meritul mulțumirii rezolvării ar reveni numai celor două guverne indicate.

Noi suntem datori a întregi lucrul și a lămurii afacerea arătând, că cele două guverne au intrat în pertractări diplomatice cu și la învoirea bisericești Sfântului Nicolae, respectându-i deplinul ei drept autonom. Reprezentanta legală a acestei bisericești, — ca parte prezentă — a statorit condițiunile, pe baza cărora afacerea a ajuns la soluțiunea cunoscută, rezervându-i dreptul, ca la caz de neacceptare a condițiunilor puse se-și validă drepturile avute pe cale procesuală.

De aci urmează, că o mare parte a meritului la rezolvarea cauzei este al reprezentanților nămiei bisericești și al deplinei încrederi, ce acestia și-au pus în ambele guverne actuale din Budapesta și București, cari au finalizat afacerea spre mulțumirea lor.

Cât privește împrejurarea, că biserica a aflat de bine a-și încredința și eloca capitalul rentei cu destinație hotărâtă la casa centrală de stat din Budapesta — abstrăgând dela dreptul autonom al comunei bisericești — trebuie să adăugăm, că — mai având comuna și datorința a-și asigura averea — unde ar afla pentru aceasta un loc mai solid și mai sigur, mai ales pentru o sumă așa de însemnată, ca și casa unui stat cu finanțele regulate și cu garanțiile convenite?

Considerând toate acestea, noi ținem soluțiunea, ce s'a dat chestiunii rentei, de cea mai nimerită, și de aceea ne și bucurăm de ea.

Este nimerită aceea soluțiune nu numai pentru-că biserica a ajuns la dreptul ei, ear' școalele greu amenințate din lipse de mijloace își ved asigurată pentru totdeauna existența lor, ei și din motivul, că cu finalizarea aceasta dispăre dintre noi o mare cauză de nemulțumire, ce de mult ținea spiritele în agitațiune. Astfel acum se va restabili liniște între noi, între guvernele celor două țări, ce trăiesc și vor să trăiască în raporturi amicale; ear' pe lângă acestea înaltul guvern al patriei se va pute convinge, că venitul acelei rente nu se întrebuințează, decât în conformitate cu destinațiunea hotărâtă de proprietarii averi, de biserica Sf. Nicolae, adică pentru gimnaziul și școlile susținute de ea.

Noi suntem mulțumitori guvernului patriei noastre pentru aceea soluțiune nimerită și mai ales, pentru-că cu multă bunăvoință a susținut dreptul bisericești noastre din Brașov, față cu statul român până la definitivă lui finalizare, sperăm, că această recunoștință convenită va afla ecou la toți ai noștri; ear' guvernului român trebuie se-i mulțumim pentru achitarea spre mulțumirea

generală a acestui obligament față de o biserică a noastră”.

Peste tot mulțumire vor simți toți, căci au ostenit pentru rezolvarea acestei afaceri, care a dat ansă la atâtea bănueli și necăzuri. Rezolvirea favorabilă fie le răsplăta”.

## O idee salutară

— Concertul tinerimei din Oradea-mare. —

Oradea-mare, 4 Febr. n.

Tinerimea română studiosă dela academia de drepturi din Oradea-mare pe deplin conștie de datorințele sale multilaterale, ce le are față de națiunea sa atât pe terenul politic, dar mai ales pe cel cultural și social, a hotărât ca și în anul acesta să aranjeze concertul îndatnat împreună cu dans.

Pe când în anii trecuți întreg venitul se împărțea între tinerii lipsiți de mijloace, în anul acesta tinerimea a hotărât să facă un pas înainte, destinând venitul spre înființarea unui fond permanent, menit spre ajutorarea tinerilor lipsiți.

Banii se vor depune la institutul de credit „Bihoreana”, ear' modalitățile administrării fondului se vor stabili într-un regulament special.

Credem, că nu va fi nici un Român iubitor de neamul său, care să nu aproabe scopul acesta atât de nobil și salutar.

Tinerimea face tot posibilul pentru realizarea acestui scop.

Anume s'a adresat către cele mai distinse puteri artistice ale noastre: către doarele Adelina Piso din Viena, Valeria Pop din Pesta și Olivia Baroșy din Sibiu, cu rugarea să se ajute la scopul nostru, oferindu-ne binevoitorul lor concurs, și gentilele donnașoare ne-au și promis. Deci putem fi siguri, că cu astfel de puteri artistice vom pute procura momente plăcute de desfășurare și de plăcere publicului român de aici.

Concertul va fi minunat și scopul lui e salutar, și ca să se poată realiza ușor, comitetul aranjator a emis colecție în toate părțile locuite de Români.

Nu ne îndoi, că publicul mare românesc, care totdeauna a urmărit cu interes toate acțiunile noastre și acțiunea aceasta a noastră va afla-o deamănu de tot sprigul moral și material.

Busuioc.

## Cronica zilei.

Sibiu, 6 Februarie n. 1900.

Memento. 10 Februarie: Instit. de credit „Grănițerul”, adun. gen. în Dobra. — Bal în Năsăud în favorul fondului școlarilor morboși. — Bal în Orăștie în favorul bisericești gr-or. și greco-catolice.

11 Februarie: „Andreiana”, reun. mese-riașilor români din Sebeș, adun. generală.

Înșoțiri de credit sătești sistem Raiffeisen, atât de acomedate pentru trebuințele țăranilor noștri, ar trebui să se înființeze în fiecare comună de ale noastre. Cu plăcere luaserăm act despre vrednicii proprietari din Cut, cari au înființat prima înșoțire de acest fel în comitatul Albea-inferioare. Bine ar fi ca exemplul lor să fie urmat de cât mai mulți, și aceasta cu atât mai virtuos, cu cât noua înșoțire centrală din Budapesta în puterea noiei legi despre înșoțiri, a început propaganda prin comunele noastre frunțase. Astfel numita centrală, precum aflăm, chiar acum a proiectat înființarea unei filiale în comuna Ocoțișul-mare, comitatul Turda-Arieș. Din parte-ne recomandăm cu toată căldura

înființarea de bănci sătești, de cari în comitatul nostru există vre-o 12 și sunt prospecte pentru alte vre-o zece ce sunt în înființare. Drept îndreptar la alcătuirea acestor de înșoțiri servește compendiu de W. F. Raiffeisen, tradus de regretatul director Dr. Aurel Broște și editat de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiuului”, de unde se poate procura cu prețul de 80 cr. plus porto postal. Acest compendiu se află și la librăria noastră de vânzare.

Un părinte bun. Ni-se scrie: În curând se va face sfîșirea capelei gr-or. rom. din orașul Panciova, unde — după-cum suntem sigur informați — se va introduce de administrator parohial zelosul nostru părinte Ioan Stroca. Tinerul nostru preot Ioan este înzestrat dela natură cu o fire blândă și atrăgătoare, care i-a și făcut merit și cinste și putem afirma cu drept cuvânt, că numai unul ca d-sa a știut atrage și redrepta simțurile românești de jumătate amorteite ale Panciovenilor și a-i constituit în parohie gr-or. română de sine stătătoare. Și ca un adevărat apostol de multe ori pe picioare și cu băta în mână se ducea la oraș să mai vadă de viitorii sei parohieni. Cu ajutorul unor frunțai i-a succedat în chipul acesta și la noi despărțirea Românilor de către conștii Sârbi, unde pe lângă multe neajunsuri materiale a susținut și până în ziua de azi această parohie.

Mulțumindu-i pentru adevărată conducere părintească și dorindu-i succese strălucite în noua parohie, rugăm pe atotputernicul D-zeu să-l învrednicească, pentru a-și pute realiza planurile și în alte comune de felul acesta. Omolița, la 21 Ianuarie 1900.

Parochianul.

Daruri școalei. Ni-se scrie: Reverendisimul domn Basiliu Rafiu, fost vicar al Făgărașului, de prezent rector seminarial în Blaj, a binevoit a pune la dispoziția subșcrișului 30 esemplare cărți școlare în preț de 16 coroane și 60 bani, spre a se împărți școlarilor lipsiți din comuna sa natală Căpâlna-inf. În numele școlarilor împărțiași esprim prin aceasta cea mai ferbinte mulțumită venerabilului donator. Căpâlna-inf, 5 Februarie 1900. Demetriu Lazar Todoran, învățător gr-cat.

„Raportul periodic ilustrat” al librăriei diecesane din Caransebeș. A apărut tocmai acum un bogat raport periodic despre cărțile, tipăriturile și mai ales despre ornate și recușitele bisericești aflate la vânzare la librăria diecesană din Caransebeș. Administrațiunea acestei librării și-a procurat și un mare deposit de ornate și recușitele bisericești, care toate sunt lucrate din material solid și după ritul ortodox. Raportul se trimite la cerere gratuit.

Procesul Șugăgenilor. La continuarea de ieri după amiază erau să fie ascultate ca martori ai apărării ficele Parasciva și Maria ale învățătorului Joandrea. Acusatul Boila, spre a dovedi că în 1894 (anul comiterii omorului) se afla în România la lucru, trecut împreună cu Ioan Vraciu din Poiana (nepotul lui Joandrea), cu pasportul lui George Vraciu. Înainte de plecare au fost găzduiți la inv. Joandrea vr'o patru zile. Ascultat fiind inv. Joandrea, nu-și aduce aminte de Boila, căci e mult de atunci. Admite posibilitatea, dar nu poate afirma apodictic. La aceasta Boila spune, că ficea Parasciva a învățătorului însăși cu mâna proprie și-a scris numele în notițul acusatului, pentru-că B. s'ar scrie din România. Se provoacă și la Marie. Se decide ascultarea lor. Neprezentându-se însă, s'a hotărât de nou citirea Parascivei și a fratelui ei, măcelar în

## FOIȚA „TRIBUNEI”

### Nestatornicia.

(Urmare și fine).

Și ultimele raze ale soarelui dispar de pe purpurul perdelelor dela pat. Incredințările grele și afirmătoare se mișcă din când în când șoptind misterios și lasă să apară de după ele figura unei tinere fete.

Părul ei lung și aurii răspândește lumină în jur de ea, ochii îi sunt vineți, ca cerul senin din Attica.

Cu un zimbet surizător pășește la patul muribunde și i ridica asupra inimei ramul de liliie albă, ce-l avea în mână:

„Ea este a mea, — șoptesc lin frumosele ei buze, — este a mea, căci inima ei e nevinovată, frumoasă, curată și triumfătoare, căci pe cariera sa plină de ispite mi-a rămas credincioasă mie: „Nevinovăție”-i. „Eu o pretind dela zei mie înșami!”

Un riset dulce s'aude dintre perdele și un cap de copil absurdalnic privește din purpurul draperiilor cu zimbet ironic pe buze, cu ochi surizători, până-ce suvițe de aur îi flutură pe umeri.

„Abzi de ea! — zice către Nevinovăție, în timp ce-și aranjează obicinuitele sale arme de vânătoare: arcurile și

săgețile. — „Abzi de ea, căci este a mea!”

„Au doară inima aceasta n'a fost plină îndeajuns cu cel mai curat și mai ferbinte amor și astfel în stare de a pute aduce cele mai mult jertfe pe al meu altar? Oare nu în mine și prin mine a trăit ea?! Renunță pretensiunilor de acest fel — puternică zână — căci această fată este a mea! Singur eu posedeam această inimă, ce se mișta cu încetul și palpitările căreia erau toate ale mele!”

„Cum? Tu? Nu, nu se poate Amor. Aci eu sunt stăpână! Și cu fruntea înaltă și radioasă se prezentă Gloria, ca se-și așeze coroana de lauri pe negrele bucle ale muribunde. Cu pedanterie rece privește pe cei doi de mai nainte, cari se apropiu din ce în ce mai mult și zice cu o grandetă liniștită: „Eu sunt Gloria — și cine gustă numai o picătură din nectarul plinului meu păhar, îmi rămâne credincios pe vecie. Eu sunt Gloria, această fată pentru mine s'a luptat, eu am dus-o pe scândurile binei, eu am spriginit-o în momentele desperării, eu i-am înviat visurile cu farmecul prezenței mele; eu am chemat-o, ea a venit. Ea e a mea și eu sunt Gloria!”

„Ear eu Vanitatea! și n'am să cedez pe una dintre amatoarele mele!” o întrerupe provocător o zeită îmbrăcată-n haine pestrițe și-n mână cu o oglindă.

„Ce voiți voi, năucilor! — continuă, — au doară veți mai puteți îndoi că fata

aceasta e a mea? Această fată, care orbește și necondiționat mi-a ascultat vorbele seducătoare, care în vanitatea sa nebulnică se opunea — cu natura ei de tină delicată — gerului, vântului și curentului rece de nord, numai ca să nu fie silită a-și înveli gâtul frumos, alb și grațios. Altădată i-se înroșeau și înferebtau obrăjorii de multă alergare în aerul aspru al iernii, respirându-l cu nesăț; și-n însuflețirea sa nerăsonabilă întrerupea vuetul trist și sinistru al vântului nordic cu dulcele și melodiile sale cântece, cari séménau atât de mult cu trilele paserilor. Mai puteți nega, că ea este a mea?!”

La aceste cuvinte o zeită strălucitoare, îmbrăcată în toaletă rosa, pe față cu espresuinea dătrăniciei sumețe, face un pas către palida muribunda, care abia mai respiră — până-ce capul și-l întoarce spre a privi în fața aprinsă a Vanității.

„Pentru-ce n'ai fi tu pasionată, violentă și egoistă? doar tu ești Vanitatea!”

Cu toate acestea pretensiunile tale — frumoasă zână — față de ale mele stau pe o basă foarte deșă. Eu sunt Bucuria și din gingașă ei copilărie a fost protejată cu ea această fată. O am iubit. Îndoiți o am încărcat cu darurile mele abundante. Am provocat surisul în ochii sei lucitori, am sădit în inima și pe fruntea sa radioasă veselie, ear' pe buzele-i d'un roșu purpuru am pus cântecul și vorbirea veselă. Eată, deci mie-mi datoroște eu întreaga sa viață. Depărtați-vă! — a mea este ea!”

„Și a mea! — șoptește o figură în doliu, care ingenunchia la picioarele bolnavei. — „A mea, căci eu sunt Durerea și Recunoașterea. Până-când tu o ai înbiat cu nectarul bucuriilor tale, eu locuiam acolo în fundul inimei sale și ție nici-când nu i-a succed de a mă alunga de acolo. După risetele și cântecele ei vesale întodeauna o cuprindea o melancolie liniștită, — aceea eu eram. Sub sîninel frunței sale se ascundea umbra întunecată a tristeței, și aceea tot eu eram: Durerea. Nu mi-am dat publicității victoriei, dar am urmărit din fața aceasta delicată în nenumărate clipe ale vieții sale întregi, — deci am tot dreptul la ea. „Mi-o pretind!”

„Diligența, Diligența! — s'aude alătura de ea o voce sonoră. — „Zina diligenței eu sunt eu. Și în mica ei inimă am locuit eu; eu am condus harnicele sale mâini, eu i-am vrăjit cântecul pe buze și arta sa tot eu am desvoltat-o. Diligența! Diligența! — aceea eu, sînteu!”

„Și eu, cântecul, spiritul lirei, Erato! — s'aude vocea argintie, dureros vibrătoare și mlădioasă a unui tânăr înalt.

„Pe mine m'a purtat ea pe buze, eu i-am esprinat dorințele, bucuriile, supărarea, tortura și amărăciunea.

Eu am câștigat pentru ea coroane dela Glorie și ea pe mine m'a iubit mai mult dintre voi toți și toate.

Cântecul a fost spiritul și elementul seu nutritor, sufletul i-s'a contopit într-un singur cântec, în cântecul amorului și al lirei, în mine, în Erato.”

„Am venit, ca să-mi reiau dela tine aceea, ce este al meu: frumseța, de care nu mai ai lipsă.”

În moment dispare frumseța, o copilă! — acolo nu o s'ar admire focul ochilor, purpurul buzelor și rozele obrăjorilor. Înapoiază-mi ce e al meu aci.

Eu pretind și dinaintea mea repășește cât de mare potestate!”

Și tace. Apoi urmează o liniște adâncă. Numai horecătura lină a artistei și plânsul înădușit al mamei sale se mai aude, care ingenunchie acoperindu-și fața cu mâinile. Deasupra muribunde — ca un nor surd, puțin luminat — plutește zina Amintirii cu aripile desfăcute.

Ea nu pretinde, nu discută, dar trăsăturile feței sale exprimă o deciziune forță în timp cât privește cu compătimire față blândă și palidă a tinerei muribunde.

În acest moment de agonie o suflare rece și înfiorătoare aduce în mișcare perdelele patului, ea se poartă întra cu coasa la mână omul de oase, ce înșulă teroare: Moartea.

La vederea ei înspăimântată se împrăstie ceata zinelor: Nevinovăția, Amorul, Vanitatea, Gloria, Bucuria, Durerea, Diligența, Cântecul și Frumseța.

Nu mai Amintirea rămâne nemiscată și desfăcându-i marile aripi surși s'aplecă asupra adormitei pe veci

10 Dec. 1899.

După I. P.

Irina.



Sibiu. În lipsa martorilor pertractarea de ieri s'a început prin citirea supra-opiniilor medicului tribunalului. Din date înscrise în protocolul de secționarea mortului se conchide, că posibilitatea sinuciderei — între împrejurările date, și mai ales din lungimea funiei (120 cm.) judecând — nu poate fi acceptată. Chiar și abstrăgând dela disproporția între lungimea funiei și a trupului mortului, acest chip de sinucidere ar pute fi admis numai de oameni alterați de minte.

Ap. Leményi scoate la iveală, că opin. nu cuadrează cu faptul constatat de toți martorii cari au văzut pe mortul zăcând în colibă. Acesta spun că funia nu era întinsă tocmai tare. Cum explică medicul aceasta cu ceea ce deduce el, că avea 50 cm. au putut rămâne pentru partea întinsă a funiei? Med. se ține strict de datele ce se cuprind în protocolul de secționare. Leményi sule vează chestia, că medicii vor fi măsurat doar numai partea întinsă a funiei. (Funia a dispărut dela acte). Dr. Frâncu cere să fie citiți telegrafice medicii, ca să dea deslușiri, ear' med. trib. să dea ulterior răspuns în scris la întrebările formulate și puse din partea apărării. Răspunsurile le dă verbal îndată. Dr. Frâncu, în conțelegere cu ceilalți apărători cere, ca pentru a studia opinia în scris a med. trib. și a pune eventual întrebări suplimentare etc., tribunalul să le dea răgaz până mâine după amiază (Marți). Tribunalul decide: Medicii espi-rii nu vor fi citiți. Apărării se dă răgazul cerut. — La cererea apărătorului Dr. Leményi se confruntează loc. Rait cu sergentul Patafalvi. P. a fa-sonat că Boila a negat faptul; R. că în urmă a recunoscut și a enarat cum l-au comis. R. susține. Strînși cu între-bări: P. s'a ocupat cu lucruri oficiale nu a putut fi atent la toate. R. zice că nu-și aduce aminte hotărât. Leményi: Dar la fasiune ziceai că știți hotărât R.: Așa își aduce aminte. Asemenea cere Dr. Leményi să se confrunteze loc. R. cu martorul Dumitrașcu, fiind contrazice-re în fasiunile acestora. D. zice că ascultarea în Sebeș a durat 2 ore; R. că 1/2—1 oră, după-cum își aduce aminte. Peste aceasta însă se trece ușor.

La 5 ore se începe ședința secretă în chestiuni delicate.

(Ziua a VII-a, 9 Febr.) Pertracta-rea se începe cu ascultarea majorului Damian Gyurics dela reg. de inf. 35 staționat în Pilsen. Pe timpul deținerii lui Boila era căpitan în Orăștie. În compania sa era un tânăr ceva mai in-teligenț, pe care îl aplica în cancelarie. Când l'a predat gendarmilor l'a între-bat de fapt. De cuvintele răspunsului nu-și aduce aminte, dar' sensul e că el nu e vinovat, ci e implicat în afacere în urma fasiunilor date la protocol de ceialalți, siliți de maltratare gendar-milor.

În acte, pe basa spuselor gendar-milor stă, că B. ar fi zis: eu nu sunt atăta vinovat, cât mai ales notarul. Ma-jorul insistă, că el de cuvinte nu-și aduce aminte, dar' sensul răspunsului dat de B. este cel fașionat acum. Se confruntează cu serg. de gendarmi Lörinczy și Pa-takfalvi. Sustine ce a zis. Procurorul vrea să arete, că nu poate sta fasiunea majorului între altele chiar și din moti-vul, că Boila nu putea ști ce s'a întâm-plat cu ceialalți acuși în Șugag și ce și cum au fașionat ei, ca să răspundă, că aceia siliți de maltratare gendar-milor au fașionat așa, ca și el să ajungă în necaz. La cererea apărătorilor Dr. Frâncu și Dr. Leményi se constată, că la comanda militară s'a transpus în scris fasiunea celor ascultați în Șugag și au enarat și gendarmii cauza și motivele pentru cari cer estradarea lui Boila. O confirmă aceasta și serg. Lörinczy și Patafalvi, cum și aceea, că colonelul a spus în prezența lor lui Boila, ce s'a în-tâmplat și cu ce-l îngreunează fasiunile celorlalți. Enigma e deci explicată. Pe fasiunile sale majorul depune imediat jurământ.

Stanciu Pamfilie. Spune, că Ian-culescu l'a promis 100 fl. să ucidă pe Cernat Petru. l'a dat pușca și 6 pa-troane. El nu a comis faptul, ci aștepta să-l dea suta, cu care avea de gând să meargă la gendarmi și să facă aretare. După vre-o două luni Ianulescu l'a luat pușca. Nu tocmai mult după acea-sta l'a năimț să impuște pe Toma Barb, promițându-i 30 fl. și licență de cărmărit. El, învățat de Ianulescu, a spus scriitorului, că Toma Barb l'a năimț să impuște pe Ianulescu, scriitorul fi va spune lui și apoi vor face aretare contra lui Barb. Căit la gendarmierie a fașionat cum l'a învățat Ianulescu. Confrontat cu Patafalvi, acesta spune, că necita, ci de bunăvoie l'a s'a prezentat și a spus, că Barb l'a năimț să impuște pe Ianulescu. Patafalvi spune, că aceasta s'a întâmplat în 1896, Stan-ciu zicea că între anii 92—93. Ianu-lescu spune, că tocmai el a confiscat pușca lui Stanciu, căci se temea de in-pușcare. Spune și că Stanciu îl dușma-neia fiindcă l'a dase afară din casa comu-nală, unde la mergerea lui în Șugag era cărmărit și cărmărar St. Pamfilie. St. recunoaște că a fost dat afară și l'a făcut pagubă prin aceasta.

Judele Wiedorn. Cum de tocmai pe el l'a năimț Ianulescu? Este el cuno-scute în comună ca un așa mare mișel, încât să puște oamenii ca pe niște mățe? Martorul o scaldă și-o incurcă.

Dr. Frâncu: Cum de martorul nu-mai în 1898 vine înainte cu aceste lu-curi, când cercetarea contra lui Ianu-lescu decurge de atâția ani deja? Mar-torul: A venit Drugoș (gend.) la el și l'a provocat să mărturisească. Dr. Le-ményi: Să se constată, că în fasiunea sa martorul zicea, că aștepta să-l dea Ianulescu suta, ca să meargă cu ea la gendarmi și să-l arete. Zicea însă și aceea, că în momentul acela când l'a năimț l'a dat pușca și 6 patroane. De ce nu s'a dus cu pușca la gendarmi? Doar pușca e mai puternică dovadă decât banii! — Martorul măcăie ceva, apoi se roagă de iertare că el n'a știut.

Paraschiva Joandrea. Știe, că văr-ul ei Ioan Vraciu a fost găzduit la ei când era să plece în România cu un străin, dar' pe străin nu-l recunoaște în persoana lui Boila. Acusatul îi spune cum împreună cu vărul ei au petrecut-o până la internat, cum în cale s'au abă-tut la un păhar de bere în ospătăria Neumüller și acolo ea înșasi și-a scris numele în notițul lui și a trimis salu-tări unui cunoscut din România. Da, așa este, acum îmi aduce aminte. Așa s'a întâmplat, răspunde martora.

Romul Joandrea nu știe nimic, fiindcă el de 15 ani nu locuiește la părinți.

Piocurorul cere să nu fie jurați gendarmii și cei patru membri ai fami-liei Catilina, despre cari s'a constatat că sunt în mare dușmănie cu Ian-culescu.

Dr. Frâncu numai jurarea Paras-chivei Joandrea ar admite-o. A celorlalți nu. A gendarmilor și familiei Ca-tilina din motivele invocate și de pro-curor, ear' a lui Stanciu Pamfilie, fiindcă însuși în fasiunea de azi s'a acusat el pe el cu crima de arătări false, că a venit în contrazicere cu el însuși și cu faptele constatate și tacite a recunoscut însuși, că a fost instruit să fașio-neze astfel.

Tribunalul joară numai pe Pa-raschiva Joandrea.

Dr. Frâncu se depărtează, rămânând să-l substituie Dr. Leményi.

Se citește scripta oficiului de vamă dela Turnul-roșu, prin care se constată, că în adevăr în 16 Febr. 1896 au trecut în România, cu pasport, Vraciu Ioan și Vraciu George (Boila cu pasportul lui V. G.) Se dă apoi citire fasiunii mar-torilor, după care ședința se suspende pe cinci minute.

## VIAȚA SOCIALĂ.

### Din Chior.

Cap.-Mănaștur, 29 Ian. n.

O frumoasă petrecere s'a aranjat în Cap.-Mănaștur, Duminecă, în 28 Ian. Toată inteligența din loc și jur s'a adu-nat. Preoți, învățatori și juriști români dornici de a conveni — îi vedem la un loc. Pe toți îi leagă dragostea frățească, dragostea, ca și care în multe centre românești nu aflăm.

Când avem în vedere pentru-ce este destinat venitul curat al petrecerei, atunci trebuie să lăudăm această inteli-gență, căci ea conștie de interesele ro-mânești se luptă pentru a înființa o «casină română».

Vedem deci nobilul scop ce-i con-duc — când aranjează atari conveniri sociale.

Nu voesc să scriu mai deamănuntul cum a decurs petrecerea, de ajuns atăta, că a fost o petrecere curat românească, o petrecere plină de animație, de însu-flețire românească.

Ceea-ce vreau să scriu e, că aici am văzut o inteligență harnică, care cu toate că trăiește în contact zilnic cu ji-dani-maghiari, totuși, când e vorba de interese românești, neabgând în seamă situația materială nefavorabilă, sunt în stare să jertfească.

Acum când — insultându-se cel mai mare erou al nostru, Iancu, — când sânge de Român s'a versat prin armele gendarmilor desbrăcați de ori-ce simf-onenie, — când până și sfântul lăcaș dumnezeesc a fost profanat din partea acestor sbiri ai despoției ungurești — acum această inteligență e la po-stul său.

Spiritul lui Iancu a străbătut și pe aici și toți adânc mișcați — însu-șlești așteaptă cu nerăbdare sfîrșitul și se întreabă: oare se nu ni-se dea nouă satisfacția cuvenită, — oare noi nu sîntem vrednici de a ne apăra morții insultați?

Sufletul lui Iancu a plutit și prin-tre cei adunați la petrecerea aceasta, la care a fost și tinerimea universitară ro-mână din Cluj reprezentată prin domnii Alexandru Popu, Iancu Musle, Vasile Dragoș și G. Novacovici, studenți în drept.

În pauză așezați cu toții la o masă comună — cântând cântece naționale, ca cântecele lui Horia, Iancu, domnul G. Novacovici în numele colegilor sei rostește cuvinte de mulțumită la adresa inteligenței, — spune că admiră însușle-

țirea, ce Riureni, o au pentru Iancu, ear' în special laudă pe harnicul preot George Petrovan, directorul băncii «Riureana», președintele petrecerei, apoi pe preotul Nicolae Avram și pe dl Stupariu.

Vorbitorul apoi amintește barba-riile dela Gostila și Ciciova, — spune, cum cununa pusă la mormântul lui Iancu a fost răpită cu forța din biserica bra-vilor Tebeni, — în sfîrșit închină pen-tru memoria lui Iancu.

La acestea răspunde părintele Pe-trovan, rostind o vorbire plină de entusiasm și însuflețire națională, — laudă mișcarea tinerimii noastre în chestia eroului Iancu. Zice între altele: «Tinerimea de acum ne face să sperăm într-un viitor îmbucurător — de Dumnezeu, ca chestia Iancu să trezească toate inimile românești».

Mai vorbește dl preot din Făurești N. Greblea, exprimându-și dorința de a mai aranja atari petreceri, unde mai pu-tem noi Românii să ne mișcăm mai liber.

Apoi musica cântă «Doina lui Lu-caciu».

După terminarea acestui cântec ficiorul părintelui Lucaciu, dl Dr. Epami-nonda Lucaciu mulțumește în numele părintelui său îndepărtat, rostind o vor-bire însuflețitoare. Lui asemenea i-se răspunde.

S'au mai declamat poezii de Coș-buc etc.

Așa a decurs petrecerea în pauză. Apoi a urmat joc până în zori de zi.

### „Riureanul“

#### Din Oravița-română.

Bățul industriștilor din Oravița-română se, va ține la 11 Febr. st. n. 1900, în sala hotelului «Împăratul Au-striei» din Oravița-română, în scopul facerii unui steag bisericesc al indu-striștilor. Intrarea 80 bani de persoană. Suprasolviri se primesc cu mulțumită. Începutul la 8 ore seara.

## Tribuna Literară.

### Din demonologia poporului român.

(Urmare și fine).

5. Întorcerea pe dos a lucrurilor. Mai întâiu îmbrăcarea pe dos a haine-lor. Ca să alunge duhurile rele, cio-banii când se cu oile la munte îm-bracă de obicei cămașa ori pe dos, ori cu gura la spate. Când femeile înțarcă pe copil, îmbracă pe dedesupt o cămeșe cu gura la spate. Hainele se poartă pe dos cu intenție. Când n'ai intenție, și îmbraci o haină pe dos fără să bagi de seamă, o să capeți bătaie, — dar' scapi de bătaie dacă îți calci haina în picioare.\*\*) Însăși îmbrăcarea cojocului pe dos nu e o chestiune așa de simplă cum li-se pare celor-ce vîd într'asta o simplă cruțare a hainei. Nu haina vrea ciobanul să și-o cruțe, ci sufletul. Cre-dința e foarte răspândită; prin maha-lalele orașelor tot așa de mult ca la țeară. Mai ales printre femei. Eu am cunoscut o studentă dela universitate, care își îmbrăca totdeauna un ciorap pe dos. Ciorapul e cu deosebire haina care se îmbracă pe dos, prin orașe.

Despre întorcerea uclelei, la des-cântec și farmec, am pomenit. Fără asta nu se poate face nici un fel de vrăjă. În descântec de leac tot așa. Pe co-pilul deochiat îl desbraci și îi torni în cap cărbunii cu apa în care au fost stînși, întorci pe urmă uleica cu gura în jos. Dacă n'o întorci, totul e de giaba.

Ear' întorcerea lucrurilor din casă e așa de frecventă, că ai face din înșirarea lor un catastrofă cât toate zilele de lung. Femeile cari nu lucrează Vineria merg așa de departe cu credința lor,

\*) De obicei tîrării caută să se explice de ce fac ori nu fac un anumit lucru, pe care nu-l înțeleg, ear' explicarea e totdeauna naivă și ade-ori un non-sens. Așa d. e. fetele se mănânce despletite, că le cade părul. Să nu coși Vineria, că te vor mânca lupii. Câpi paianjeni omori, atătea păcate și se iartă etc. Partea întâiu a acestor credințe «deserte» — fî ori nu face — e într'adevăr credință, și are un rost, fie igienic, fie moral, fie psihic, mitic ori altfel; partea a doua — argumentația — e căutăta ad libitum și nimeni nu crede în ea cu seriozitate. Toate nevestele când înțarcă, poartă cămașa pe dos, de ce? Unele: «ca să crească copilul drept», al-te-le «ca să se depărteze duhurile de el (asta e adevăratul motiv), altele «ca să se întoracă co-pilul dela țîța, ca haina, ori «ca să fie drag fetelor», ba până și asta: «ca să nu-i ploaie la nuntă!»

\*\*) În vrăjiri și făcături totul atîrnă de in-tenție. Cu același lucru poți face bine și rău — ce e așa, îl întorci, și de e întors îl pui earăși cum a fost.

încă Vineria întorc cu gura în jos do-nițele din casă, oalele, albia, întorc to-porul, sapa etc. Dacă ar veni Sfînta Vinieri prin casa lor, ca să vază dacă lucrează, ele l-ar da dovezi prin în-săși starea obiectelor din casă, că n'au lucrat. Acesta li-e răspunsul.\*\*) Întoar-cerea lucrurilor din casă e mai obicinu-ită când e un mort în casă. Pe cel-ce se luptă cu moartea îl dau ai casei jos, îi pun pe podeală așternutul întors, dela cap la picioare. Însăși perina i-o pune la picioare. Pe mort îl scot din casă cu picioarele înainte. Albia în care l'au scaldat, o întorc cu gura în jos și o în-asa șapte zile. Pe timpul când lumea petrece mortul la groapă, ai casei răs-toarnă cu picioarele în sus; chiar masa pe care pînă mîncările pomenei în tim-pul îngropării o răstoarnă cu picioarele în sus. Întorcerea omului cu capul în jos e însoțită de o putere demonică. Fiindcă nu poți sta cu picioarele în aer drept în sus, e destul să te dai peste cap, ca să întri în puterea demonilor. Oamenii ești din mormînt se dau peste cap și se fac strigoi. În povești dai foarte des de acest obicei. Fîr-frumos ori calul seu, se dă peste cap și se meta-morfozează în butuc, în floare, în roată de fer, în ce voește.

Impotrivii puterilor demonice e ori-ce obiect de fer, întors spre demoni, dar' mai ales cuțitele și topoarele, în-toarse spre demoni cu partea ascuțită. Pe cel dus prin aer pe un băț de alun vrăjit cu uleică, pe dragoste, — nimic nu-l poate opri în cale, decât un cuțit implantat cu mînunchiul în pămînt. Peste cuțit nu poate trece. Cu această credință îmi explic eu obiceiul țărănilor de a pune toporul cu ascuțitul în sus când bate peatra. Se înțelege, că fur-tună și grindina e adusă de demoni, to-porul le înfrînge puterea.

Obiectele întoarse se pot conjura ori contra demonilor ori pentru chema-rea lor. Totul atîrnă de intenția omu-lui. Un exemplu cunoscut de conju-rare a lucrurilor îl avem noi într'o po-veste a strigoiului. Un strigoiu se iu-bia cu o fată și venia nopțile la ea. Fata, în urmă, a dat de veste că e strigoiu; de spaimă a întrebat pe o babă care a învățat-o ce să facă. Când a ve-nit strigoiul noaptea a găsit ușa încu-iată și a cerut să-i deschidă, fata n'a voit «Deschide tu masă!» zise strigoiul. Masa: nu pot, că sînt întors! Strigoiul a chemat pe rînd toate lucrurile din casă, dar' fata le întorcese pe toate și nici unul n'a putut să deschidă. Des-cuie tu clește, tu scaun, tu pîne, tu cojocule... În urmă: Deschide tu opai-țule! Și eată, că opaițul care ardea și era neîntors, a sărit dela locul lui, se deschidă ușa. Dar' atunci a cântat co-coșii, strigoiul a dispărut ca să nu mai vie.

G. Coșbuc.

### Calendarul poporului bucovinean pe anul visect 1900.

Înainte cu vre-o câteva zile a apă-rut în editura «Deșteptării» din Cernăuți acest calendar, care deja de 13 ani formează lectura predilectă a popo-rului român din Bucovina. Credem a ne împlini o datorie plăcută, prin aceea că măcar prin câteva cuvinte ne dam seama despre el. În format de octav, se estinde pe 128 pagini și are un tipar frumos.

În anul acesta cu trecerea în edi-tura «Deșteptării», calendarul ni-se pre-sentă cu totul altfel. Pe lângă partea calendaristică și unele notițe indispen-sabile pentru viața practică, el con-sacră 63 pagini și unei părți de petre-cere, din care mai remarcabil este un capitol intitulat «Din suferințele noastre» introdus — după cum adesea a amintit încă înainte de apariția lui și «Patria» — după «Calendarul Poporului» din Sibiu. «Din suferințele noastre» este pentru calendarul acesta ceea-ce este pentru «Calendarul Poporului»: «Răva-șul nostru».

Pe scurt el înșiră toate evenimen-tele mai însemnate din țeară cari s'au petrecut în decursul anului trecut. Amintește de lupta deputaților români

\*) Este o zicătoare: toate pe dos, și munta Marția, pe care dl S. Fl. Marian o explică așa, că în casa cutare toate merg pe dos, rău și pe deasupra fac nuntă într'o zi nefastă, căci Mar-ția nu se cunună țărăni. Eu mi-o explic alt-fel — poate-că nu i-am petrun înțelesul — în casa cutare sînt superstițioși (îmbracă haina pe dos, întorc lucrurile Vineria etc.) și totuși, fac nuntă Marția. Va să zică nu o potrivire de lu-cruri, ci o nepotrivire în casa aceea. Ca-și-când ai zice: Toată ziua mătinii în biserică și seara horă cu dracul.

bucovineni în dieta țerei și frumoasele lor învingeri, apoi de persecutările Ro-mânilor pe terenul cultural, de confiscă-rile «Patriei», espulsarea fraților Bran-nice și Descanu, de învinuirea clerului român și de imposanta lui adunare de protestare în fața acelor învinuiri. Scurt zis, calendarul este o mică enciclopedie a tuturor întîmplărilor din anul trecut. Pe lângă aceasta el reproduce și por-tretele mai multor personaje distinse din viața publică bucovineană, ca ilu-strul profesor dela facultatea teologică Eusebiu Popovici, arhimandritul Mi-ron Calinescu, consilierul consistorial Dion. cav. de Bejan, deputatul din ca-mera imp. Dr. Ioan Țurcan, părintele Atanasie Procopovici, apoi deputații Dr. George Popovici, Dr. Iancu cav. de Florond, baronul Nicolae Mustăț și a Drului Valeriu Bransice, fostul director al «Patriei», ear' de present curentat spre a fi espulsat.

Fiecare din acești iluștri bărbați își are rolul seu de activitate care este descris în calendar.

Noi îl recomandăm cu căldură tu-turor Românilor, mai ales pentru cu-prinsul seu bogat și apoi și pentru por-tretele dintr'insul, căci fiecare va ave-o ocaziune de a vedea și posele acelor, pe cari din jurnale atât de bine îi cînuoaște.

Prețul unui exemplar e numai 25 cr.

**A apărut:**  
**Raportul anual al societății aca-demice social-literare «România-Jună» din Viena pe anul administrativ al XXIX-lea (1 Noemvrie 1898—31 Octom-vrie 1899).**

„Severina“ este titlul unui ele-gant album de compozițiuni musicale de Ioan Vidu, Lugo. Cuprinde zece piese pentru coruri, anume: 1. *Sus băieți!* cor pentru 3 voci egale. — 2. *Cîntec de primăvară*, cor pentru trei voci egale. — 3. *Sborul*, cor p. 3 eg. cu accomp. de piano. — 4. *Nainte Române*. — 5. *Sus opinecă*. — 6. *Andalusa*, 4 voci bărb. — 7. *Logô-jana*, cor mixt. — 8. *Răsunset dela Crișana*. — 9. *Răsunsetul Ardealului*, cor mixt, cu solo de mezzo-sopran. — 10. *Marșul lui Mihaie eroul*, cor mixt cu accomp. de piano.

Voluminosul album (44 pag.) costă 6 coroane.

La  
**Abonament lunar**  
pentru  
**Februarie st. vechiu**  
invită  
Administrația ziarului „TRIBUNA“.

## MAI NOU.

**Răsboiul.**  
Știrile mai noue anunță, că *Buller* a trecut de nou peste riul Ugela, ni-suind a elibera *Ladysmith-ul*. În *Lon-dra* se așteaptă cu mare încordare de-peșele privitoare la noile lupte.

**Teatru orașenesc în Sibiu.**

Direcțiunea: **Leo Raier.**  
Mercuri, 7 Februarie n.

**DAS GOLDENE KREUZ.**

Operă în 3 acte, de Brüll.

Începutul la 7 ore seară.

**Sosiți în Sibiu.**

La 6 Februarie a. 1500

Hotel «Împăratul Romanilor»: Gyurics cu soția, maior din Pilsen; Kelner, sublocotenent din Alba-Iulia; Dr. Koch, chemic din Pöchlén; Dr. Hoss, medic din Sura-mare; Guist, capelan din Siberia; Lönhardt cu soție, berar din Ma-rienburg; Brekner din Tîrgul-Mureșului, Șeherg din Brașov, fabricanți; Teutsch, I. Rosenthal, C. Rosenthal, din Brașov, Halmi, din Seghedin, Schlesinger din Viena, Goldschmidt din Buda-pesta, comercianți.

Hotel «Meltzer»: Schneider, capelan, Dra-ser, Bransch, curatori, din Cluj-nou; Vasilescu, conducător din Curtea-de-Argeș; Wolf din Viena; Lyubomir din Cluj, voiajori; Thalmann cu so-ția din Rechi, Sattler din Vesud, Șortan, pro-pri; Horváth, magaziner din Petroșeni; Con-stantinescu, inginer din Slatina.



Bibliografie.

A apărut:

A apărut în tipografia noastră cartea „**Principiile politice**” (după Dr. Fr. de Holtzendorff) de Teodor V. Păcățian. Formatul 8° mare, cuprinsul 290 pagine, tiparul curat și cetet Prețul 4 cor.

O recomandăm cu căldură publicului român, iubitor de literatura științifică, în special însă celor ce, conform poziției lor sociale, sînt chemați să fie conducători politici ai poporului nostru. De vânzare în librăria institutului nostru.

„**Judecătoriile cu jurați**”, de Teodor V. Păcățian. Editura proprie. Tiparul „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu. Prețul 80 fl.

Broșura, de prezentare plăcută și ca execuție tehnică, are format 8° mic, 110 pag., tipar curat, pe hârtie fină. Se poate procura de-a dreptul dela autor. (Sibiu, strada Poplăcei nr. 15), ori prin administrațiunea „Tribunei”.

Calendar bisericesc ortodox pe anul visect 1900, imprimat cu binecuvîntarea Sfîntului și Îndreptătorului Sinod al bisericii autocefale române, de protosinodul Sotroniu Vulpesu în București. Tipografia cărților bisericești. Un îndreptar și sfătător de mare folos nu numai pentru fețe bisericești, ci și pentru mireni. Articolul despre diferitele cîlindare (egiptean, ebraic, babilonian, persan, armenesc, grec, roman, iulian, gregorian, ecleziastic, republican, arab sau musulman, indian, chinezesc, pozitivist și perpetuu) ridică foarte mult valoarea acestui cîlindar, care se poate procura cu prețul de 1 l. 50 b.

Considerațiuni politice sociale și economice de Constantin G. Codrescu, senator, președintele camerei de comerț în Botoșani. — O broșură de 30 pagini.

Filosofia socialismului. Dl. N. Mihaiescu, prof. în Ploiești, al cărui nume este cunoscut cetitorilor nostri pe urma unor frumoase poezii ce a publicat în „Tribuna”, a scos sub titlul de mai sus un mare volum (are aproape 300 pag. 8° mare).

Opul, în tendență contrară socialismului ordinar, face începutul unei biblioteci de științe sociale, numită: *Biblioteca socială „Steaua polară”*.

Dl. Mihaiescu, care este doctor în filosofie și litere, și membru al societății sociologice din Paris, a mai publicat o scriere de acest fel: *Unde duce socialismul*, de E. Richter și anunță că va mai publica: Partea a II-a din „Filosofia socialismului”, apoi „Femeia” etc.

Volumul de față, dedicat distinsului sociolog René Worms din Paris, este tipărit la G. Vlădescu, Câmpulung și costă 3 lei.

„**Novele și schițe**” cuprinde următoarele: *Nenea Alecu*; *Popa Toma*; *Salvina*; *Susana cea nebună*. „*Salvina*” e cunoscută cetitorilor „Tribunei”. E o novelă cu frumos subiect din revoluțiunea lui Horia, tratat pe un fond istoric și popular, care apropie foarte mult de noi întîmplările de acum 100 și atîția de ani.

*Nenea Alecu* e un tip de țeran sîrguincios pentru creșterea fiilor sei, care reușește să-și facă ficiorul popă, și încă un popă harnic. E o schiță din viața poporului nostru, așa cum o cunoaștem cu toții. Și-ți cade bine să citești scrieri de acestea cari ne arată iconele vii ale vieții noastre.

**Dreptul administrativ român**, prelucrat sistematic de Aurel Onciul. Partea generală. Viena 1900. Editura autorului.

Volum 8°, 187 pagini.

Zilele aceste a apărut o scriere de mare importanță pentru istoriografia noastră; este vorba de o carte a dlui Ioan Sîrbu, din Rudăria în Bănat care scrisă în nemțește, poartă titlul: *Mateiu-Vodă-Basarabas Auswärtige Beziehungen* (Zur Geschichte des europäischen Ostens), Leipzig. Edit. Wilhelm Friedrich, 1899. În VIII-o, 356 pag. + X

Această lucrare foarte documentată și foarte conștientioasă, tratează despre relațiunile esteriore ale lui Mateiu Basarab și face un mare serviciu istoriei noastre naționale.

Eminescu pesimist, profet și economist — de I. S. Ordeanu. Broșură interesantă, de concepțiune originală; merită toată atențiunea. Are 106 pagini, costă 1 leu.

„**Ilustratele Iancu**” Au apărut, nu una, ci două deodată. Prima ne înfăpșează într-un splendid peisaj cîmăterul din Tebea.

Pe aceasta se mai cetesc și niște versuri potrivite din Sion:

Mii de mii de ani de-or trece  
De amar și de nevoi,  
N’or pute ca să ineece  
Suvirurile din noi.

A doua ilustrată ne reprezintă „**Gororul lui Horia**”. Sub el se vede o mulțime de oameni, pe lângă cari apare în toată mărimea sa giganticul arbore secular.

Amîndouă ilustratele sînt lucrute cu fineță adevărat artistică.

De aici încolo deci se folosim numai ilustrate românești, și între ele mai ales „ilustratele Iancu”, din cari vor mai urma o serie întregă.

A eșit de sub tipar în editura librăriei Sococ & Comp.: *Documentele românești din arhivele Bistriței*, partea I. de N. Iorga.

Prețul 4 lei.

„**Estras din tarifele de postă și telegraf valabile dela 1 Ianuarie 1900**”. Fiind tarifele anterioare în multe privințe esențial schimbate în urma introducerii valutei de coroane, estrasul acesta e de cel mai mare folos pentru birouri și privați. Se poate procura dela librăria arhidieceșană în Sibiu și dela administrația „Tribunei” cu prețul de 20 bani.

„**Caracterele morale exemple și sentențe**”, culesse din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne de Ioan Papea, profesor la gimnasiul din Brașov. Tendințe acestei publicațiuni prețioasă calăuză în mîna tinerețului ni-o spus însuși cuvintele puse ca motto: *„Curațenia năvururilor și însuflețirea pentru ideale fac pe un popor fie cît de mic trainic și puternic*”. — Prețul 2 coroane și 50 bani.

*Cîlindarul „Minervei”* din București pe anul 1900. E fără îndoială cel mai bogat și mai splendid cîlindar românesc. Redactorii îl numesc *„o mică enciclopedie”*, dar e mai mult o mică expoziție artistică. Ilustrațiunile prevalează asupra articolelor, și ilustrațiunile sînt de o frumșetă cuceritoare și de o execuție impecabilă. Are chiar câteva aquarele în color de o frumșetă neînchipuită. Întreagă cartea e de altfel o piesă de artă — tipografică, lucrată cu lux abundanț. Prețul e 1 leu 50 bani, la noi 1 cor. 60 bani; în raport cu valoarea un preț destul de ieftin pentru o carte de salon.

Are și următoarele ilustrații dela noi: Metropolitul Ioan Mețianu, episcopul Nic. Popea, episcopul Dr. Radu, Coriolan Brediceanu, catedrala din Blaj, (în ziua sfințirii de episcop a S. Sale Dr. Radu). Se poate comanda și la librăria noastră și credem, că elita noastră socială nu va mai rivni acum după cîlindare și albumuri străine, cînd are în limba sa publicațiuni de acest fel superioare prin cuprinsul, și prin forma lor.

**Tragedia Calvarului**, de abbé Henry Bolo, tradusă în românește de membrii societății de lectură „*Inocențiu Micu Clain*” a teologilor din Blaj. Edit. societății tiparul „Tipografiei”, societ. pe acțiuni în Sibiu. Prețul: 2 coroane, pentru România: 3 lei.

În această scriere se tratează, într-o concepțiune originală și într-un stil superb, *divina tragedie* a Mîntuitorului. E o lectură, ce înalță fiecare suflet creștinesc, obicinuit a simți și gândi.

Traducerea e vrednică de original; pare-că nici nu e traducere. Un limbaj verde românesc, în felul scripturilor sfinte, este caracteristica escelentei traduceri, care face onoare tinerilor teologi dela Blaj. Unitatea stilului e așa de evidentă, încît ni-se pare că unul singur a făcut întreaga traducere.

Înfăpșoarea tehnică nu desminte reputațiunea bună a atelierului „Tipografiei” noastre. Ear’ broșurarea în stil antic, franțuzesc, îi dă o formă originală și atrăgătoare. Învîlișul e de hârtie pergament.

Rar se vede în piața de cărți românești o carte cu înfăpșoare așa de elegantă, demnă, atrăgătoare.

Se poate procura și dela librăria noastră. Și credem, că nu numai preoții, pentru cari are un preț deosebit, ci toți iubitorii de lectură bună și frumoasă, domni și dame, se vor grăbi a-și o procura.

„Lupta pentru drept”.

— Voci de presă. —

»Dreptatea«.

„Trebuie să fim bucurosi cînd ni-se dă în materie de literatură juridică o traducere de valoare, din toate punctele de privire.

»Lupta pentru drept« e creațiunea acelu geniu juridic Dr. Rudolf de Ihering, care e poate cea mai strălucită și cea mai originală ilustrațiune a literaturii juridice contemporane.

Traducerea dlui Păcățianu însă e mult superioară traducerilor anterioare și ca stil și ca aprofundare serioasă a originalului, avînd pe lângă asta avantajul de a ne prezenta penultima ediție a originalului nemțesc, ediție apărută cu un an înaintea morții lui Ihering, care a supus-o unor modificări, cari înlocuiesc stilul științific greoiu în atîția ediție cu un stil mai ușor, accesibil și celor ne-specialiști în materie de drept.

Album de cîntări.

— Învitate de prenumerațiune. —

Dl. Gulielm Șorban, tînărul nostru pianist și compositor, care așa de mult a fost admirat la concertul din Deva, deschide listă de prenumerațiuni la un *Album de cîntări*, care va cuprinde 20 piese, compuse și aranjate pentru voce cu acompaniament de pian și coruri.

Prețul unui exemplar din acest prețios *Album* este 5 coroane, legat 6 cor., ceea-ce în raport cu cuprinsul e un preț destul de modest.

Recomandăm tuturor *corurilor*, cum și tuturor iubitorilor de muzică și cîntări să grăbească a prenumera acest op, dînd o încurajare tînărului compositor, care ne îndreptățește la multe nădejdi.

Prenumerațiunile să se adreseze direct la adresa următoare:

G. Șorban, Viena, IX. Lazarethgasse nr. 6, Th. nr. 20. Prenumerațiuni se pot face și la noi.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 6 Februarie n. 1900.

|                                   |       |        |       |        |
|-----------------------------------|-------|--------|-------|--------|
| Hârtie-monetă română              | Cump. | 18.40  | vînd. | 18.60  |
| Lire turcești                     | —     | —      | —     | —      |
| Imperiali (15 R <sup>o</sup> aur) | —     | —      | —     | —      |
| Ruble rusești                     | —     | 2.48   | —     | 2.56   |
| Galbeni                           | —     | 11.31  | —     | 11.45  |
| Napoleon-d’ori                    | —     | 19.10  | —     | 19.21  |
| 100 Marco germane                 | —     | 117.10 | —     | 118.30 |
| Livre sterling                    | —     | 24.—   | —     | 24.20  |

Bursa de Budapesta.

Din 3 Februarie n. 1900.

|                                                                 |        |
|-----------------------------------------------------------------|--------|
| Renta de aur ung. 4%                                            | 98.50  |
| „ „ „ 4%                                                        | 94.75  |
| „ „ val. cor. 6%                                                | 99.75  |
| Împrumutul căilor ferate ung.                                   | 99.50  |
| Bonuri rurale ung.                                              | 98.75  |
| „ „ croate-slavone                                              | 99.50  |
| Obligațiunile desp. regalilor                                   | 95.—   |
| Losuri pentru regularoa Tisei și Seghedin                       | 141.50 |
| Renta de hârtie austriacă                                       | 99.50  |
| „ de argint austriacă                                           | 99.80  |
| „ de aur austriacă                                              | 98.75  |
| Losuri austriace din 1860                                       | 139.25 |
| Acțiunile băncii austro-ungare                                  | 1340.— |
| „ de credit ung.                                                | 753.60 |
| „ de credit austr.                                              | 751.20 |
| Scrieri fonciare ale institutului de credit și economi „Albina” | 102.—  |
| Galbeni împărătești                                             | 11.44  |
| Napoleon-d’ori                                                  | 19.20  |
| Mărci 100 imp. germane                                          | 118.50 |
| London 10 Livre sterlingi                                       | 242.10 |

Bursa de Viena.

Din 3 Februarie n. 1900.

|                                |        |
|--------------------------------|--------|
| Renta de aur 4%                | 98.90  |
| Renta ung. v. c. 4%            | 94.70  |
| Împrumutul căilor ferate ung.  | 99.70  |
| Bonuri rurale ung.             | 99.50  |
| „ „ croate-slavone             | 98.80  |
| Renta de hârtie austriacă      | 99.60  |
| „ de argint austriacă          | 99.50  |
| „ de aur austriacă             | 98.90  |
| Losuri austriace din 1860      | 138.25 |
| Acțiunile băncii austro-ungare | 131.60 |
| „ de credit ung.               | 188.25 |
| „ de credit austr.             | 235.40 |

Bursa de București.

Din 20 Ianuarie v.

|                    |        |
|--------------------|--------|
| 5% Renta perpetuă  | 79 1/2 |
| 5% „ am. 1881      | 97 1/2 |
| 5% „ „ 1892        | 97     |
| 5% „ „ 1898        | 97     |
| 5% „ „ 1894        | 88     |
| 4% „ „ 1889        | 85 1/2 |
| 5% „ „ 90.94       | 86 1/2 |
| 4% „ „ 1896        | 87 1/2 |
| 4% „ „ 1898        | 87 1/2 |
| Convertite rurale  | —      |
| 5% Obl. c. B. 1888 | —      |
| 4% „ „ 1890        | —      |
| 5% „ „ 1895        | —      |
| 5% Fonc. rur.      | 94 1/2 |
| 5% Fonc. rur.      | 79 1/2 |
| 5% „ urb. Buc.     | 87     |
| 5% „ „ Iași        | 88 1/2 |
| Banca Națion.      | 2540   |
| „ Agricolă         | 326    |
| „ României         | —      |
| „ de scont         | 274    |
| Dac. Rom.          | 438    |
| Naționala          | 436    |
| Patru              | —      |
| Construcții        | 55     |
| Basalt artificial  | —      |
| Tramv. nou         | —      |
| Baia centrală      | 110    |

Pentru redacție ai editură responsabil: Andrei Baiteș. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

The Neuchatel Asphalt Company Limited

Unica concesionară a renumitei

mine de asfalt natural în Val-De-Travers, Elveția.

Centrăla: Londra. Filiale: Budapesta, Viena, Amsterdam, Berlin, Bruxella, New-York, Travers.

Representant pentru Ungaria: Director E. C. DRAKE.

În Europa, America, India-ostică și Australia lucrările executate de societate cu asfalt natural de Val-De-Travers: peste 20 milioane metri cuadrați,

din acelea în Austro-Ungaria mai mult de 2 milioane metri cuadrați.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA”

— fondată la anul 1868 —

în Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 (edificiul propriu),

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

contra pericolului de foc și exploziune:

clădiri de ori-ce fel, locuințe și edificii economice, magazine de mărfuri, mobile vestiment, rufe, caré și vite de tot soiul, fructe de câmp și produse de recoltă pe viața omului:

În toate combinațiunile, ca asigurări pe casul de roarte, cu termene fixe, asigurări cu plățirea de două-ori a capitalului, asigurări de copii, de zestre, rente viagere etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Acest fel de asigurare a vieții a cucerit în Germania un teren vast, astfel că numai în anul 1897 s’au încheiat asigurări de soial acesta în valoare de peste 115 milioane mărci (138 milioane coroane). Condițiunile „Transilvaniei” sînt foarte liberele și corăspund condițiunilor băncilor mari din imperiul german. Să recomandă în special preoților, învățătorilor și economilor nostri dela sate, precum și funcționarilor etc.

Avere totală

fond de rezervă cu finea anului 1898: activele cu finea anului 1899: 985.222. cor. 58 bani. 2.072.059 cor. 96 bani.

Stocul asigurărilor

În secțiunea asigurărilor asupra vieții cu finea anului 1898:

5293 polițe despre 7,750.000 coroane,

În secțiunea asigurărilor contra pericolelor de incendii valori asigurate: 59,130.352 coroane.

Dela întemeier-a institutului s’au solvit:

pentru desdaunări de incendii: pentru capitale asigurate pe viață: 2,748.002 cor. 62 bani, 2,342.781 cor. 72 bani, total 5,090.784 coroane 34 bani.

Prospecte și tipărituri se dau gratuit.

Informațiuni și oferte se primesc la Direcțiune în Sibiu, precum și la agenturile principale în Brașov, Cluj, Arad și Timișoara, asemenea și la reprezentanții speciali în toate comunele mai mari.

[207] 15—30

Direcțiunea în Sibiu,

str. Cîsnădiei nr. 5, etajul I., curtea I.

Doriți se cetii

un interesant Roman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpați”

— Roman dn viața poporului românesc din Ardeal. —

de Jules Verne

Premiat de „Academia franceză”.

Traducere, — unica autorizată de editorul proprietar francez — făcută

de Victor Onișor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII. pagini, în octav mare, de o eleganță rară la cărțile românești, și este împodobit cu

26 ilustrațiuni

admirabile, executate după oileuri din Paris.

Prețul:

Edițiunea populară: 1 cor. 60 fl. + 10 fl. porto postal.

Edițiunea de lux: 2 cor. 40 fl. + 20 fl. porto.

Edițiunea de lux compactat: 4 cor. + 20 fl. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel”.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografiei”, soc. pe acțiuni,

Sibiu, strada Poplăcei nr. 15.